
PROCHO vydává prochor

píše bohumír procházka ROVINY

---

zvěsti z Jičína a okolí ● www.jicinsko.cz/procho/roviny.htm ● 1.prosinec 2003 ● č.12/ 03

Novinová

Dne 29. 10. 2003 konala se v redakci Novin Jičínka schůzka, která si kladla za cíl formulovat některé kroky spolupráce NJ s příspěvateli do budoucna. Zúčastnili se: Vladimír Burjánek, zástupce šéfredaktora Deníků Bohemia VLP Hradec Králové, Radek Sál, šéfredaktor NJ, Bohumír Procházka. Po vyjasnění sporných bodů dohodli se na tomto závěru:

Noviny Jičínka hlásí se k obecně etickým principům novinářské práce, které i v budoucnu hodlají dodržovat. Patří sem kupříkladu :

- zařazování příspěvku do tisku od jednotlivců, nebo institucí nebude ovlivněno osobními antipatiemi šéfredaktora k pisatelům
  - eventuelní odmítnutí článku bude pisateli sděleno a zdůvodněno
  - redakční úpravy v dodaném materiálu, zejména pokud budou zásadního významu, či budou měnit smysl článku, budou s autorem projednány
- redakce NJ je toho názoru, že zásadní změny v dodaných fotografiích (kupříkladu odstranění jedné osoby) bez souhlasu autora fotografie jsou nevhodné. Tyto postupy nebude v budoucnu uplatňovat.

O ztrácení glancu

Takové byl jsem svědkem příhody: Investigativní novinář upozornil představitele města na pět příkladů, kde při stavebním řízení byly porušeny některé předpisy. Představitel nejprve nevěřil. Jsouce přesvědčován, prohlásil, že si to zjistí. Jakoby se otočil. Komunikace, do té doby téměř rozverná, rázem ustala. Představitel znervózněl, cosi hledal na počítači. Ztratil glanc, jak říkal Werich. Dosavadní rozvernost byla pryč. Objevil se dotaz, odkud novinář o věci ví.

Dobry večer,
brouzdám po internetu a náhodou jsem narazil na starší recenzi k mé výstavě o Borobuduru u vás v Jičíně. Napsal jste to hezky, moc Vám děkuji. Vůbec ty Vaše Prochoroviny jsou zajímavé. Gratuluji. Zdeněk Thoma

---

Nerad byl bych v kůži úředníka, který namísto vykrucování podal novinářovi pravdivou informaci. Však nejzávažnější byla ona proměna politika. Z člověka spokojeného se svým dílem, tedy i se sebou samým, jak dával celou dobu najevo, najednou byl jiný člověk. Který je ten skutečný Představitel? A co pravdou nejpravdivější? Hezká slova? Nebo neskrývaná zlost nad odhalením chyby? Ještě dál – Můžeme těm hezkým a spokojeným slovům bezvýhradně věřit?

Padesátiny

O zásluhách souboru Český ráj a jeho dítěte Jičínáčku, o propagaci Jičína řečeno už mnoho. Popravdě. Chci přičinit něco z vedlejších produktů skutečnosti, že se velká parta lidí, mezi kterými je pět desítek let žití, odhodlalo znovu nastudovat staročeskou svatbu.

Už sama skutečnost, že se v době televizní kultury odhodlali na Svatbě pracovat, do zkoušek chodit, krásné písničky se naučit a tuze procítěně, až majestátně zpívat a tančit, je úžasná. Neboť alternativu k nováckým televizním duchaplnostem je třeba neustále připomínat. Pěkné bylo, že Jičínáci za svými v hojném počtu přišli, a potleskem na otevřené scéně dávali najevo, co si o tom myslí.

Znovu vracím se ke slovu MAJESTÁTNĚ. Svatba byla skrze pohyb i muziku a její slova tak procítěně slavena, že mnozí z nás vrátili se i k té své vlastní, byť proběhla už dávno. Poetická choreografie připomněla úžasné bohatství a moudrost lidových písní.

Sychravý podzimní podvečer 15. listopadu nebyl vůbec studený.

Opičení dýňové

Říkají někteří, že dříve jsme dělali všechno podle Sovětského svazu, teď se opičíme podle západu. Jsem si na to vzpomenu, když děti v Káčku dlabaly dýně. A snažil se hledat odlišnosti. Soudím, že před lampionovým průvodem nebývaly děti tak špinavé, jako v K klubu při dlabání a řezání. A taky lampiony z Narpy tak nezhasínaly, protože v nich nebyly díry pro tlamu, nos a oči. A s lampiony se nechodilo do hospod. Ostatně stejně toho děti moc za své dýně nedostaly, aby měly jídlo a pití na duchařskou noc Halloween, kterou v Káčku strávily. Kupříkladu v Zámecké vinárně nedostaly nic. Ale to se dá třeba vysvětlit stranickou příslušností pana vinárníka.

Prostě svět se změnil.

Martinské rohlíčky

vlastně mají vypadat jako podkůvky, podkovy. Aby připomněly koně, co na něm Svatý Martin přijel, aby dal půlky svého pláště tomu žebrákovi. Tu neděli před Martinem bylo v knihovně hemžení. Maminky lepily, děti se jim pletly, protože kdyby lepily i děti, zůstaly by tam přilepeny asi dodnes. Pravda, ty větší děti stříhaly. Byly z toho lampionky. Nejvíce se líbily ty, které byly polepené listy. Ale ony moc nedržely...

Líbí se mi, jak se Kapička kamarádí s knihovnou a jak je to v Jičíně dobře provázané. Jen nevím, jestli je dobré, že nacházím všude dosti stejné lidi a mnoho dalších zůstává stranou. Protože pak nevidějí opravdového Svatého Martina v bílém plášti na hnědém koni, neboť bílý kůň nebyl k sehnání. Ani žebrák nebyl úplně pravý. Ale martinské rohlíčky ano.

Zpívání koled v Lodžii

bude jako každý rok s betlémem, dudákem, čajem, zpěvníčkem, ale hlavně v pohodě a rodinné pospolitosti. V pátek 19. prosince v 16 hodin.

Propojování

Třetí přednášku o Valdštejnově městě nemohl pan muzejní ředitel Jaromír nazvat jinak, než Kosmologické souvislosti. Šlo o to, jak je ten pozemský řád krajiny, který vévoda se svými lidmi tu zřídil, propojen s oním řádem vyšším. Na dotvrzení pak pozval si astronoma a geodeta, profesora Kabeláče, který měřením pozemským ty zajímavé vztahy v krajině dotvrdil.

Nebudu opakovat pověděné, stejně bych nedokázal tak dobře. Jen pár pohledů novináře: Na takovéhle přednášky nechodí se jen pro jejich obsah. I pro tu náказu, kterou svým zanícením a přesvědčením vnitřním lektori na posluchače přenášejí. Nad tématem propojení krajiny, staveb v ní s pohybem nebeských těles sešli se tu lidé (bylo jich na padesát – místnost plná) kteří podobně cítí. Toť úžasný vedlejší produkt... Zdalipak i tohle vévoda zamýšlel? Že po 360 letech budou tu lidé s úctou stát a objevovat.

Ano, další z produktů povídání a setkání jsou otázky. Čím více o systému víme, tím více objevujeme problémů k ptaní. Zkoumání. K řešení. K přemýšlení. Čára proložené Velíší, chrámem Sv. Jakuba, Lodžíi, kostelem v Klášteře Kartuziánů vede ke Kumburku. Spolu se spojnicí Zebína, Lodžie a cesty Libosadem tvoří kříž. Ale tahle spojnice vede ke kostelu v Robousích. Robouský kostel už za Valdštejna stál. A tak se propojují i věky.

Jivínský Štefan

má uzávěrku nominací do konce roku. Písemně na adresu Monika Eberlová, S. Čecha 889, Jc; nebo E – mailem: eberlova.monika@centrum.cz

---

Šoltysova řeč vázaná

I trochu studeňanský a trochu běcharský malíř Karel Šoltyš ctí zásadu: Vydej si sám. Jeho **Kytička běcharské poezie** vznikla prostým sešitím nakopírovaných listů. Na titulní straně je červená růže, jako dotvrzení, že sbírka je herbářem bylin tu rostoucích, ale i historickým dokumentem, místopisem, i studií lidských povah. Různorodost Šoltysova zájmu dotvrzuje i bajka *Ze života zvěře*.

Pravda, nemáme před sebou vysoce uměleckou poezii. Veršotepci objevili by jistě některé nedostatky v rýmu i rytmu. Samizdat ukazuje poctivou snahu malujícího i písničeho důchodce nahlížet na svět vezdejší skrze slova v báseň urovnaná a s laskavým nadhledem si k němu i povědět své.

Sedm

V kulturním domě na takovém kanapi bylo opřeno 7 obrazů. Nicmoc. Pár stromů, voda, nějaký sníh. Nálada. Kdo se na obrazy podíval důkladněji, našel výraznou podobu. Kdo ještě důkladněji pátral, vypátral, že každý obraz je od jiného autora. Zdali malíři byli svým domovem od sebe vzdáleni, či blízcí, nedalo se zjistit. Byli to lidé nepříteli známí.

Sedm lidí nezávisle na sobě namalovalo stejný potok a podobně uspořádané stromy. Proč?

Je to sedm podvodníků, kteří kopírovali jeden původní originální obraz? Sedm snaživců, kteří nebyli schopni najít si svůj životní námět, a tak opisují od mistra? Opičí se, ohlížeje se okolo, zda je někdo při té nepravosti nevidí? Málo pravděpodobné.

Sedm lidí našlo v přírodě stejné místo. Nebo sedm lidí našlo to místo ve své fantazii? Podivný a neznámý Kdosi vedl ruku lidí se štetcem tak, aby činili stejné tahy? V mnoha a mnoha lesích najde se mnoho a mnoho podobných zákoutí? Kolik je ještě dalších stejných, dosud neobjevených?

Záhada sedmi obrazů asi nikdo nerozluští. Ano, budou i tací, kteří se u kávy vytáhnou svým vysvětlením. Dokazujíc tak svou bystrost. Těm moc nepůjde o obrazy, o věc samu. Většinou lidí zůstanou stromy lhostejné. A ten zbytek? Jsou moudří lidé, kterým postačí ona otázka. Možná, budou si s ní pohrávat. Potichu, pro sebe hledat příběh obrazů a jejich tvůrců. Nekonečně rozmanitý, mnohotvárný, pravdivý i nepravdivý, uvěřitelný i neuvěřitelný. Podobně neuvěřitelný, jako je i naše krátké putování po tomhle světě.

Cestička do školy

Projekt, do kterého jsou zapojeny jičínské i okolní školy, úspěšně pokračuje. Děti mají za úkol pátrat po tom, jak jejich rodiče a prarodiče chodili do školy. Kudy vedla jejich cesta, jak chodili oblečení, jaké měli pomůcky, jak se cestou bavili... Při pátrání dá se jistě najít mnoho dalších zajímavostí. Regionální muzeum připravilo badatelské listy, které mladí výzkumníci vyplní. To bude první materiál projektem získaný. Druhým budou neplánované výstupy, jako jsou poznatky o přírodě. ale i

třeba o písničkách, hrách, které si děti hrály a podobně. Všechno tohle připraví žáci na výstavu, která bude v jičínské galerii otevřena v polovině června.

Nová zajímavá forma vyučování – projektové dovede děti zaujmout. I tím, že se sami dostávají do tvůrčí role, že nejen poslouchají moudra, ale je i vlastnoručně zpracují a budou moci veřejně přednést.

Živej ministr

“To je první živej ministr v biografu, kterého jsem tu za svého ředitelování zažil,” pravil pan ředitel Nožička v pondělí 24. listopadu, když tu byla premiéra filmu Svět magických věží. Pan ministr Libor Ambrozek je větší, než jsem si ho představoval, kravatu a sako měl. Mluvil o cyklostezkách v Českém ráji, že by tam mělo být místo pro všechny a že cesty cyklistické a pěší neměly by se překrývat.

Promítání filmu, který byl přiložen k dokumentaci pro nominaci Skalních měst Českého ráje na Seznam světového dědictví UNESCO, připravila Správa CHKO. Běžel spolu s filmem Český ráj – ráj v srdci Čech a oba filmy měly tu svou světovou premiéru. Jsou krásně snově barevné, pan malíř Komárek měl by z těch barev radost, protože on je objevil daleko dříve, než je pan kameraman natočil. Taky si užil (kameraman), protože aby mohl dobře filmovat, vysadili z helikoptéry dveře. Pravidl, že se nebál, prý ho přivázali. Prý horší bylo, že musel brzy ráno vstávat, aby tam byla ta správná mlha.

DOBŘÁ ZPRÁVA o Lodžii

Ve zvýšené míře začala žít, tuším, v roce 96. Ona aktivita vznikla z odporu proti Valdštejnlandu. Od té doby přibývala různá konání. Teď už pravidelně čtyři tradiční a zásadní akce v roce: Čarodějnice (vyrobíme, upálíme), Svatojánská noc (opravdu až přes půlnoc), dílna v rámci JMP (nezapomenu na Radčinu dílnu barvířskou) a zpívání koled před vánoce (i s betlémem). Letos se odhaduje že se tu nasčítalo za rok víc než 3000 lidí. Dílna JMP byla animační a běžela tu výroba masek. Jedna z nejpěknějších z festivalu. Kromě toho drobnější věci: výstava strašidel ve sklepě a dětské vymyšlené strašidelné pověsti u ohně, které poslouchal sám vévoda Valdštejn. Ptačí budky, malování na hedvábí, drakiáda, montgolfieri, povídání o stromech a listech, muzicírování flétnistek, promenádní koncert a další.

Lodzie už po dva roky hostila dobrovolnický tábor brigádníků z celého světa, který pracoval na údržbě okolí.

Konkrétním činem dokonaným je jeskyně – grotta a instalování poustevníka. Díky neúnavné a důsledné práci pana profesora Úlehly a dalších je ona i důkazem, jak lidé, jsou –li dobře osloveni, přispějí nejen skutkem, ale i do kasičky. Ano, grotta je konkrétním příkladem té nejhezčí člověčí iniciativy.

P F 2 0 0 4

Štefan + prochor

-
- Někteří lidé se zaleknou své myšlenky záhy potom, co ji vysloví. p
  - „Tak co jsme zase provedli?“ (slova jednoho funcionáře při přebírání listopadových Prochorovin. Je to lichotka? Je to kritika?)
-

literární P R O C H O R O V I N Y příloha

Nas pes zlodej

Včera nas pes ukradl, babičce žízali pro slepce. Také ukladrí rybí oko, v kuchyni ale protože ta oko, byla už staré a tvrdé tak si na, tan zlomil do zuby. Jednoho dni dokonce zakousl, malí boťu ale když to nesl domů do svého, úkrytu pod skříňou tak se kotě roztáhlo za plot a sbili, žněj jin hlupy. Ete jsne pod zkrní, objevily zafjicovu tlapku a na onec tan byla i jeho hlava. od té doby jsne pesnykdi nenašli. Nejspiš je mrtej plesnivý a poloostřý nechem, mlšejníkem a levandulí!

Ondřej

w
w o w
w

Můj boj (s písmeny)

Ano, chci psát o tom, jak provokativně se na nás dívá bílá, dosud nepopsaná stránka (obrazovka). Ostatně pohled na tu popsanou taky mne zrovna nepřivádí do vytržení.

Celý problém je v tom, jak si dovedeme skrze filozofii zdůvodnit své různé lenosti, neschopnosti. Práce s vysvětlením toho, proč jsem něco nenapsal, nebo napsal blbě zabere často víc času, než kdybych to napsal, nebo napsal lépe. Ale my si tu práci rádi dáme.

Ono taky vybojovat si svou představu příběhu, který si chce mermomocí jít svým životem ... , i odvahy je tu třeba. Nebo - co s tím, když se nám do psaného neustále prolíná náš vlastní příběh? Jak se ho zbavit? Neboť on, samozřejmě, je lepší, než ten vymyšlený.

Někdo má nedostatek času, jiný špatné podmínky, někoho naštvala manželka, jinému chybí tužka. Já kupříkladu, mám-li něco kloudnějšího napsat, musím ráno, dokud není mozek zaplevelen. Kyslíku dostává se mu maximálně do 7 hodin. Pak je lepší krájet jablka, alespoň jsem pro lidstvo užitečnější.

Jednou jsem vysvětloval jedný holce se zrzavými vlasy (nebo byly hnědé, Václave?), že je potřeba mít "sicflajš". Slušelo jí to, jak se snažila vypadat, že mne poslouchá. Pak se zeptala, co je to ten sicflajš? Šťastná to žena.

Vždyť přece napsané přináší nám tolik slasti! Jednou, jsa infikován Vaculíkovou otevřeností, napsal jsem, dodnes si myslím že velmi poeticky, o jednom vztahu staršího a mladé. Co mi pak napsala ta dívka netroufnu si opakovat. Nevěřili byste, jaká slova používají dámy. Ten pán mne zařadil mezi paparazi. Dík psaní, mluví se mnou stále méně lidí. Což má úžasnou výhodu - mám větší čas na psaní (aby se mnou mluvílo méně lidí).

Ale nejlépe na tom je můj známý - nepíše teď vůbec. S odůvodněním, že všechno už bylo napsáno a že stačí jen povědět, kde se to najde.

prochor v 17:10

Přišla do Literárního spolku. Řekla, že chodí do druhého ročníku Lepařova Gymnázia. Víc nemluvila. Poslouchala. Až na požádání přečetla verše. Jmenuje se Zuzana Procházková:

MOUCHA

Naslouchám tichu,
sama,uzamčená v přítmí.
Trpělivě snáším mouchu,
kolem hlavy mi jemně vrní.
Ruší
vlastní meditaci mých uší.
Jejich soukromí
ta muška uctít neumí.
Ale jim nevadí,
i když bzukot křídél s tichem neladí,
přijmu ji ve svém zvukovodu
jako nejvzácnějšího hosta.
U mě je pro přírodu
vždycky kousek místa.

SVÍTÁM

Svítám
nad kamenou zdí nepřičetnosti
Sčítám
ze snů ohlodané kosti
Mlžný opar v červácích,
ukradený závoj všedních rán
Cítím Tebe ve spáncích
i na dlaních
Kde svítáš mi sám?
Proč usínáš beze mne?
Sbírám
poslední kousky nebe
a utápím je v rudých mracích
Červená, víš, ta lásku zebe
jako teď mě a Tebe

PSANÍČKO

Po potůčku s bílou pěnou
pár veršů ti posílám.
A jen co mi ze rtů splynou,
polibků pár navíc přidám.
Zapečetím je oblázkou,
aby neukradli ti je ryby.
To psaní horké od lásky,
alespoň tvou duši políbí.
Až se budeš v noci koupat,
v šeptající, klidné vodě
budou tě má slova houpat
jako oceán hýčká lodě.

V PÍSKU

Maluji do písku
stopy právě prožitých snů
Abych nezapomněla zapomenout
Na Tebe
Poslouchám symfoniinočních tónů
srdcí padajících do nebe
a zase zpátky na konečnou
hvězd v moři utonulých
Čekám až vlny začnou
smívat písek na mých dlaních.

ČERNÁ

Pod okapem
v proudech popadám se na zem
Kapky jako saze
Černá jako omluva,
kápě, co mě ukryla
A slzy buší
a svět to ruší
Asi neví, že se sluší
chodit se zavřenou duší
Černá jako omluva,
že jsem se kousek odkryla.

Prochoroviny

kulturní (skoro) měsíčník. Vydává B. Procházka, Sokolovská 367, Jičín
tel. 493 523 492.

Evidenční číslo MK ČR E 13158

email:prochor.jc@tiscali.cz

Noviny vznikly s laskavou pomocí firmy APEL s. r. o. Jičín

**Tisk novin proveden dík
GENERALI POJIŠŤOVNA a. s.
Denisova č. 204 Jičín.
Tel, fax 493 523 027**